

Posudek diplomní práce Elišky Pavelčíkové s názvem: „Lom Bílina“.

Rozsáhlou krajinu pod Krušnými horami čeká proměna. Změny související s dekarbonizací a „odchodem od uhlí“ přijdou určitě, otázky jaké nové perspektivy se v jejich rámci podaří založit ještě nejsou zdaleka odpovězeny. Zda půjdeme otevřeně vstříc výzvám dvacátého prvního století, jejichž obrysy jsou na severu Čech už dnes velmi zřetelné, nebo se stále budeme utápět v myšlenkových schématech a stereotypch, které jsou už dávno za zenitem.

Celou Mosteckou pánev si můžeme rozdělit na část, kde již intenzivní těžba skončila - od Duchcova po Ústí, a část od Kadaně po Duchcov, kde se v povrchových lomech stále těží. Východní část pánve s akcentem na jezero Milada je prověřována velkoryse pojatou krajinářsko, urbanisticko architektonickou soutěží. Trvalo více než dva roky diskusí, debat a workshopů než mohla být vyhlášena.

Západní část Mostecké pánve to bude mít těžší. Už dnes s velmi rozporupnými pocity sledujeme „otevírání“ jezera Most veřejnosti. Neadekvátnost rekultivačních a hlavně resocializačních procesů se tu setkává s apatií samospráv. Zvýšenou aktivitu projevují hlavně zájemci o opětovné technické využití – energetické, hydrické, technologické. Hledání „přirozeného a rovnovážného“ stavu tu jde reálně stále stranou. O to více je třeba si vážit zatím ojedinělých prací, které se oblastí zabývají.

Diplomantka si vy brala k řešení oblast Dolu Bílina. Je si velmi dobře vědoma závažnosti, složitosti i nezbytnosti komplexního přístupu v této lokalitě i požadavku na zakotvení v širších kulturních i historických souvislostech. K tématu se dostala přes podrobné analýzy Teplic a jejich okolí. Práce zahrnuje jak velmi podrobnou historicko-analytickou část, tak část návrhovou. I v této oblasti byla technických a energetických studií zpracováno velké množství, ale smysluplná komplexní práce s osídlením a krajinou, která by nebyla jen technokraticky schematická tu není prakticky žádná.

Až budeme mít obdobným způsobem vypracované možné využití všech lomů v oblasti – i Dolu Nástup, Vršany, ČSA (ale ani okolí jezera Most takto zpracováno dosud není), těším se na následné variace práce s celou oblastí.

Předkládaná diplomní práce řeší velmi podrobně a kvalitně především otázky krajinářské obnovy území. Akcent na litorální pásmo a celkově práci s vodou vítám. Diplomantce se podařilo v těžbou poznamenané krajině adekvátním a hlavně tvůrčím způsobem navrátit rozmanitost a bohatost adekvátní lokalitě.

Srozumitelnosti předkládané práce výrazně napomáhá použitá grafická úprava.

Propojování řešeného území s okolními obcemi a městy, stejně jako práci s parkovišti a přístupovými cestami vnímám jako poněkud schematické. Návrh se podrobněji nezabývá otázkami navazování na sídelní strukturu v okolí, nevytváří zázemí pro aktivity, které by se v území měly odehrávat. Jedná se o nesmírně rozsáhlé území, kde bych očekával alespoň náznaky skutečnosti, že se jednalo o kulturní, zastavěnou krajinu s řadou zaniklých obcí. Tyto výhrady ale daleko spíš chápu jako podnět na další, řádově podrobnější úroveň rozpracování řešené problematiky.

Diplomní práce se velmi kvalitně zabývá mimořádně rozsáhlým, dosud neadekvátně uchopeným územím.

Navrhované hodnocení „a“.

3.6.2021, doc.ing.arch. Ondřej Beneš, Ph.D.